

Gærdesmutte

Troglodytes troglodytes

Músabróðir, Mortítlingur

Wren

Gærdesmutter på Færøerne tilhører underarten *T. t. borealis*, som er endemisk for Færøerne. Bestanden er anslået til 600-850 par, med 15-30% variation fra år til år (Bengtson 2001). Arten har en cirkumpolar yngleudbredelse i tempererede områder på den nordlige halvkugle. Den yngler bl.a. talrigt på Island, De Britiske Øer og i Skandinavien. Gærdesmutte betegnes som standfugl i nogle områder, inklusive de islandske fugle, men fugle fra store dele af for eksempel Norge, Sverige og Finland er trækfugle. Der foreligger fire fund på Færøerne af den europæiske underart *T. t. troglodytes*, alle ringmærket på Nólsoy.

379 gærdesmutter er ringmærket på Færøerne, fordelt på 14 lokaliteter (fig. 2), flest på

Nólsoy (269), Mikladalur, Kalsoy (42), og i Sumba, Suðuroy (36). Den første blev mærket i 1935 (Svínoy), og flest er mærket i årene 2006 (36), 2007 (28), 1996 (24) og 2009 (24) (fig. 4). Fuglene er ringmærket i perioden 20. marts til 4. december, med flest i juli-oktober (88%) og med kulmination primo oktober (fig. 3). Bortset fra først i december er der ikke mærket gærdesmutter i de tre vinter måneder (december-februar). Blandt de aldersbestemte fugle ($n=232$) er 14% unger, 74% ungfugle (1k) og 12% ældre fugle (2k+).

Med tre aflæste fugle og tre fundet døde er 1,6% af de mærkede fugle genmeldt. Genmeldingerne er alle fra Færøerne, og ingen udenlandsk-mærkede fugle er genmeldt på

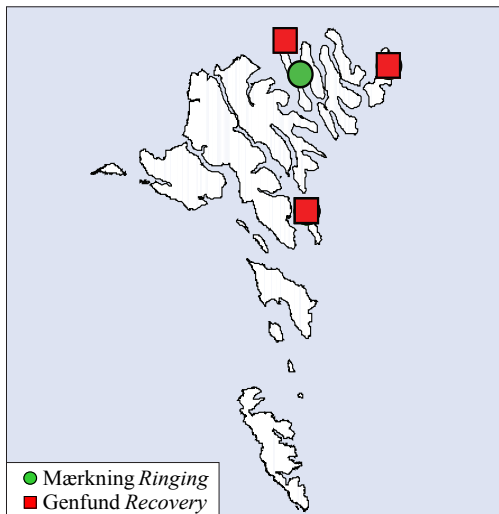

Fig. 1. Samtlige genfund af gærdesmutte ringmærket på Færøerne ($n=6$). Stiplet linje forbinder mærknings- og genfundssted. All recoveries of wrens ringed in the Faroes ($n=6$). The dashed line connects ringing and recovery sites.

Fakta Facts

Mærkninger *Birds ringed* 379
- heraf mærket som unger *Ringed as chicks* 33 (8,7%)

Genmeldinger *Recoveries*
Antal genmeldinger *No. of recoveries* 6
- heraf udenfor Færøerne *Recovered abroad* 0
Antal fugle *No. of individuals* 6
- heraf mærket som unger *Ringed as chicks* 1 (17%)
Genmeldingsandel *Proportion recovered* 1,6%
Mærket i udlandet og genmeldt på Færøerne
Ringed abroad, recovered in the Faroes 0

Ekstremer *Extremes*
Højeste alder *Oldest bird* 3 år 11 mdr.
Længste afstand *Longest distance*
Færøerne *Faroes* 8 km

Færøerne (fig. 1). Fem er genmeldt på mærkningslokaliteten (fig. 1), og én har flyttet sig 8 km: Den blev mærket 18. juli 1949 som redeunge i Mikladalur, Kalsoy, og aflæst 14. marts 1951 i Trøllanesi, Kalsoy.

Den ældste genmeldte fugl var mærket som voksen 14. oktober 1995 og blev aflæst 16. september 1999, og den blev således mindst fem år gammel. De øvrige fem fugle er genmeldt henholdsvis 9, 237, 397, 529 og 604 dage efter mærkningen.

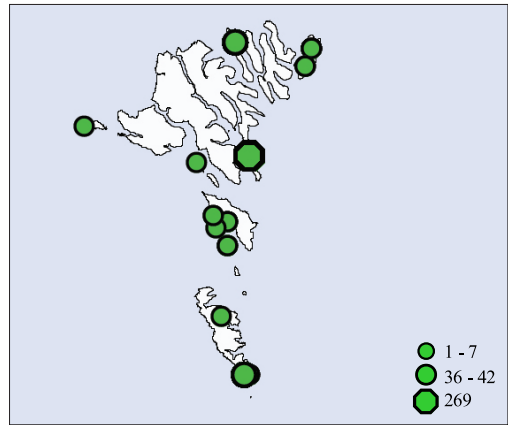

Fig. 2. Mærkningslokaliteter for gærdesmutte ringmærket på Færøerne (n=376). *Ringing sites of wrens ringed in the Faroes (n=376).*

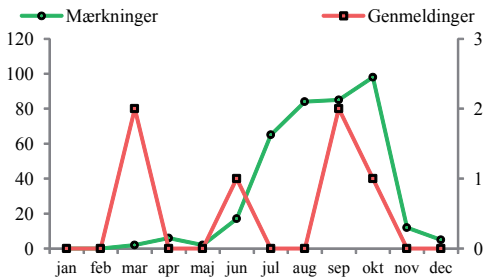

Fig. 3. Mærknings- og genmeldingsmåned for gærdesmutte ringmærket på Færøerne. *Month of ringing (green circles) and recovery (red squares) of wrens ringed in the Faroes.*

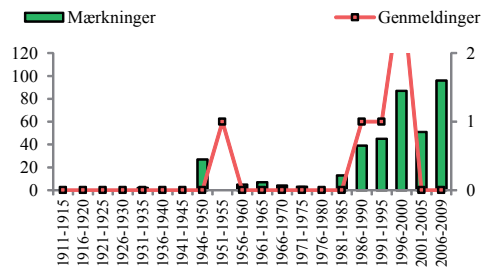

Fig. 4. Mærknings- og genmeldingsår for gærdesmutte ringmærket på Færøerne, i femårsperioder. *Year of ringing (green bars) and recovery (red squares) of wrens ringed in the Faroes (five-year periods).*

English summary

The Faroese wren, ssp. T. t. borealis, is endemic to the Faroes. It is a common resident bird with a population of 600-850 pairs. 379 wrens have been ringed, most on Nólsoy. The first was

ringed in 1935 on Svinoy. Most have been ringed in July-October. There have been six recoveries, all in the Faroes. Five recoveries were at the ringing site, and one 8 km NNW of it.